

Vierde reisverslag Bali

19 december 2007.

Travis zag er zó stralend uit in zijn nieuwe handgemaakte Balinese overhemd. Vandaag heb ik het voorzichtig gewassen. Helaas heeft toch 50% van het goud op de stof losgelaten. Het blijft een mooi overhemd. Nu zal hij, om hetzelfde effect te blijven behouden, zelf wat harder moeten stralen! Wij waren zó moe van de afgelopen tocht naar het oosten, dat wij gisteravond om ½ 10 in bed lagen en een kwartier later knock-out waren. Vannacht werd ik wakker omdat de airco uit was (en de stroom uitgevallen – dat gebeurt hier af en toe) en ik het erg warm kreeg. Na een paar minuten deed alles het weer, maar ik kon voorlopig de slaap niet meer vatten. Ik ben mijn bed uitgegaan en heb me verlustigd aan zo'n 60 buitenlandse TV zenders. Zeer interessant. Van CNN tot Bollywood films. Na wat gegeten te hebben ben ik het maar weer gaan proberen en uiteindelijk werd ik pas om ½ 9 wakker. Na het ontbijt kwam een deel van het personeel een ventilator ophangen in de nok van het voorterras. Het kan daar héél warm worden, dus dit zal een verademing zijn. Leuk om te zien, zij hebben een eigen gebouwde houten steiger. Hij doet prima dienst. Er staat iemand bovenop, op blote voeten, balancerend op twee kleine balkjes. Ik moet denken aan een gesprek met Willem, die hier een huis laat bouwen. Daar zitten wij dan in Nederland met al onze bouwvoorschriften. En onze strenge regelgeving. Hier werken zij op hun blote voeten (kaki's). Niks veiligheidsschoenen. Van de week klom er iemand op Willem's dak, gewoon over de gladde pannen met blote voeten. Maar hun voeten zijn zo flexibel, dat ze zich als het ware om de rondingen van de pannen heen vouwen. Wel zie ik trouwens af en toe iemand met een veiligheidshelm. Ik was vanmorgen net van plan te gaan zwemmen, toen het weer begon te regenen. Daar zit ik dan in mijn badpak. De temperatuur is natuurlijk heerlijk, 30 graden. Als het niet zou onweren, dan kon ik nu gewoon gaan zwemmen. Meestal duurt de regen niet langer dan een paar uurtjes, dus vanmiddag kan ik weer een duik nemen. En vanmiddag worden we weer gemasseerd! Ik kijk er naar uit.

20 december 2007

De massage van Erna was goddelijk. Zij werkt vanuit een vaste basis maar ook héél intuïtief. De basis is een Balinese total body massage. Verder heeft ze deze keer nogal wat drukpunten op mijn hoofd bewerkt. Ik ben benieuwd wat het deze keer weer in beweging zet. Ik ben toch wel gegroeid in vertrouwen. Vroeger zou ik me niet zo maar door een onbekende hebben laten masseren. Mijn lichaam raakte toen bij het minste of geringste van slag. Gelukkig is dat nu héél anders. Iedere ochtend begin ik hier, bij het wakker worden, met mijn Reiki zelfbehandeling. Een heerlijk rustig begin van de dag. En sommige ochtenden wordt dat nog gevolgd door een half uurtje yoga en meditatie. Ik ben hier meestal heel vroeg wakker en Travis ligt dan nog lekker te knorren. Daardoor heb ik voor mijn activiteiten ruim de tijd. Buiten dat, is het zo vroeg in de ochtend nog overal stil en rustig (behalve de geluiden van de vogels in de volière naast het guesthouse en de hanen en honden in de omgeving). Er gebeurt iedere dag zóveel om me heen, dat mijn energetische disciplines me goed helpen te aarden en in balans te blijven.

Gisteravond hebben we met de familie bij een Thais restaurant in Lovina gegeten. Het was authentiek Thais en heerlijk. Het was natuurlijk ook weer een open restaurant. Grappig hoor, nergens voorgevels. Letterlijke openheid. En voor nog geen 65 euro eet je met vier personen eet een uitgebreid diner.

21 december 2007

De afgelopen dagen hebben wij vooral heel veel gelezen. Ook de Nederlandse krant, want ik heb mijn abonnement van de i-Telegraaf door laten lopen. Geef mij mijn papieren krantje thuis maar. Dat vind ik toch veel rustiger lezen. Maar.....het is toch wel handig op deze manier nog een beetje bij te blijven met het Nederlandse nieuws. Verder hebben wij iedere dag onze baantjes in het zwembad getrokken en leefden van maaltijd naar maaltijd. Het eten is hier heerlijk, maar toch kunnen wij stiekem verlangen naar boerenkool met worst. Vandaag is de laatste dag dat wij van Agu's diensten gebruik maken. Morgenochtend verhuizen wij naar het appartement in het huis van Jack en Marijke.

22 december 2007

Onze zoon Edwin, zijn Isabelle, haar ouders en broer zijn gearriveerd. Een bijzonder warm welkom. Edwin en Isabelle zagen beiden zeer bleek. Isabelle van de autorit en Edwin van het harde studeren. Na de eerste warme begroetingen hebben we ze eerst een tijdje met rust gelaten. Travis en ik gingen ons in de tussentijd settelen in het appartement. Een heerlijke kamer en badkamer. Hier komen wij de laatste week zeker wel door. Wij gaan vanaf nu zelf voor ons ontbijt zorgen en zullen onze lunches en avondmaaltijden verdelen tussen het guesthouse en de familie in de villa.

Vanmorgen heb ik samen met mijn broer de hondjes in de "straat" uitgelaten. Het is een onverharde dorpsweg, waar alleen bestemmingsverkeer komt. Altijd op deze wandeling ontmoet hij de ouders van chauffeur en gids Suki. De kinderen van Suki en Komang wonen bij Suki's ouders, omdat Suki en Komang voorlopig nog de kost moeten verdienen in Denpassar. Komang wordt opgeleid tot masseuse en hoopt, dat als het project in Rangdu groter wordt, zij dan daar haar brood kan verdienen. De oudste zoon in een gezin wordt vanaf zijn 21^e kostwinner voor het gezin waar hij uitkomt. In het geval van Suki en Komang, betekent dat, dat ze maar bitter weinig geld voor zichzelf overhouden. En het lijkt mij ook heel moeilijk om zo ver bij je kindjes vandaan te zitten. Oma en Opa kwamen beiden het erf af om ons te begroeten. Ook de kindjes van Suki en Komang kwamen en zij wilden de hondjes vasthouden. Wij werden uitgenodigd om iets te komen drinken, maar omdat ik nog moest ontbijten, hebben we dat maar afgeslagen.

Wij hebben het deze dagen bijzonder gezellig met ons volk uit de bollenstreek. Wij delen onze kinderen, het zwembad en sommige maaltijden en hebben heerlijke gesprekken.

23 december 2007

Vanmorgen zijn wij na het ontbijt samen met Jack en Marijke boodschappen gaan doen in Seririt en Lovina. Bij Lovina Bakery hebben wij op koffie met lekkers getrakteerd. De bakker(se) is getrouwd met een Duitser en heeft daar het vak geleerd. Er staan taarten in de vitrine waar je het water van in de mond loopt. Lovina Bakery is tevens een luxe delicatesswinkel en wijnhandel. Travis heeft daar 3 flessen champagne gekocht. Een voor J & M, met dank voor het verblijf – en twee voor vanavond om bij de borrel te schenken. Ton en Joline, de ouders van Isabelle, zijn n.l. 25 jaar getrouwd.

Vanmiddag zijn wij met de bollenstreekers + Jack en 2 personeelsleden op safari geweest. Wij begonnen bij een prachtige waterval. Het was een aardig steile afdaling en dat terwijl het licht

regende. Gelukkig waren de moeilijkste stukken met beton afgewerkt. Dat liep wat makkelijker. Onderweg was er natuurlijk weer van alles te zien. Een schamel boerderijtje, waar een oude opa in de deuropening stond. Travis vroeg met gebaren of hij een foto mocht maken. Ja hoor, dat was goed. Breed grijnzend stond hij onder zijn afdak. Er waren weer de meest uiteenlopende planten en bomen, waaronder ook koffieplanten. Onderweg kwam ik limoenen tegen die verrukkelijk geurden. Ze zijn niet groter dan een bonk (grote knikker). De waterval was prachtig en het geheel leek één grote botanische tuin. De terugweg (klim) viel Travis en mij bijzonder mee. Dit waarschijnlijk dankzij onze vier weken baantjes trekken. Ik krijg altijd een knalrood hoofd van klimmen, dus het volgende uur zag ik eruit als een kreeft. De rest van de tocht was leuk, maar het begon steeds harder te regenen, dus werd de reis bekort. Uiteindelijk kwamen we met onweer thuis. Voor de Noordwijkers wel jammer dat het nou net zo veel regent, nu zij hier zijn.

Travis en ik hebben 's-avonds het hele gezelschap + J & M getrakteerd op een etentje bij de Italiaan. Geweldig om voor miljonair te spelen (Rupiahs). Het hele etentje incl. toetjes, drank en fooi voor 9 personen kostte € 75,00. De ober zorgde voor veel hilariteit en het was een bijzonder gezellige avond. Alles wat we als dessert wilden eten was "*finish*". Naast ons hadden kinderen de hele voorraad vanille ijs verorberd in milkshakes. Wij konden het dus shaken. Uiteindelijk werd het gebakken fruit. Ook lekker! Ook nu begon het weer even heftig te regenen en moesten wat verder naar binnen gaan zitten. Geen ramen en voorgevels, begrijp je!

27 december 2007

Isabelle heeft in het Guesthouse een belangrijke taak van mij overgenomen. Nu dient *zij* als voer voor de muskieten. Waarschijnlijk zijn er zoveel muskieten door de regentijd. Gelukkig komt er hier geen Malaria voor. En insmeren (ook met Deet) helpt niet voldoende. Van allen die hier eerder gelogeed hebben, hebben wij gehoord dat ze maar heel weinig gestoken werden. Vooral Isa en ik zijn smakelijk muskieten voer. Net als ik in het begin, heeft zij een heftige ontsteking's achtige reactie op de steken. Wij zijn bij de apotheek zelf gaan halen en je verbaast je erover wat je hier zonder doktersrecept kan krijgen. Zonder recept kreeg ze een soort antibioticazalf mee. Het kost 3x niks en helpt in ieder geval prima.

Inmiddels is het kerstfeest geweest. Op de dag voor kerst werden er door het personeel tientallen kerstpakketten gemaakt. Die avond ging de "staf" met Jack en Surya (zijn Balinese partner) op pad om de pakketten in de straat en bij de familie van personeel in het dorp uit te delen. Het werd een groot succes.

Eerste kerstdag stond op het terrein in het teken van de vierde verjaardag van een dochter van Surya en Anik en van het kerstfeest 's-avonds. Al het personeel werd ingezet voor de voorbereidingen en daardoor was er geen chauffeur beschikbaar. Wij waren genoodzaakt ons bij het zwembad te vermaken. Dat kwam zéér goed uit! Het was licht bewolkt, maar droog. Ondanks de bewolking zagen we 's-avonds allemaal flink rood. Wie ligt er nou met kerst te bakken bij het zwembad?

Iedereen heeft enorm genoten van de kinderverjaardag. Meestal wordt er op Bali niet zoveel aandacht aan besteed, maar nu viel het prachtig samen met de kerst BBQ die voor personeel, familie en gasten werd georganiseerd. Dus eerst feest voor de kindjes, allemaal dezelfde verjaardag's melodietjes als bij ons, maar dan met Balinese tekst. Ook Vhira (de jarige) moest zelf aan iedereen taart uitdelen, net als ik op mijn verjaardag. Ze zag er zéér serieus uit.

Werkelijk schattig. Eerst aan Jack en Marijke, daarna aan haar grootouders (die waren er ook) en toen Travis en ik. We waren dus belangrijk bezoek(ahum)!

Het kerstfeest die avond was nog groter dan mijn verjaardag. Er waren ook veel meer mensen. Van het personeel waren nu ook partners en kinderen aanwezig en ook de ouders van Surya bleven eten. Het is leuk om te zien hoe hier mensen uit allerlei verschillende kasten (het zijn Hindoes) gewoon met elkaar omgaan. Wij werden door de ouders van Surya nog voor een bezoek uitgenodigd, maar daar is logistiek geen tijd meer voor. Ook trouwens leuk, dat de cultuur van Europa en de Balinese cultuur hier zich prima vermengen.

Tweede kerstdag stond in het teken van een duiktocht voor Edwin en de heren van Noordwijk en een "shopping en culture" tocht voor Travis en 3 dames. Bij ons wisselde heftige regenval zich af met droog weer. Wij konden gelukkig de markt in Bedugul droog bezoeken. Joline en Isabelle hadden Rio bij zich (een van de butlers). Hij hield ze de hele tijd in de gaten en iedere keer als ze iets gekocht hadden, nam hij het pakje zo snel mogelijk van ze over en bracht het dan zo snel mogelijk naar de auto. Ook Travis en ik hebben nog het een en ander gekocht en weer heerlijk onderhandeld. Hierna gingen we naar de tempel bij het meer. Een toeristische attractie. Net als bij de keukenhof, bussen vol toeristen. De "vreetschuur" die wij bezochten voor onze lunch is geen aanbeveling waard. Onze spaghetti was licht bedropen met wat tomatenpulp met knoflook en er zat een beetje kaas op. Volgens Isabelle zat er bij haar ook nog wat kippengehakt in, maar bij mij was dat niet te vinden. Echtervies was het ook niet. Wij hadden hiervoor gekozen nadat wij het buffet zagen, hetgeen waarschijnlijk al sinds het ontbijt klaar had gestaan.

Het toiletbezoek was echter van een geheel ander kaliber. Isabelle was eerst gegaan en heeft mij een uitgebreid verslag gedaan. Gelukkig was ik voorbereid. Heftig hoor! Na de lunch werd het zulk akelig weer, dat wij besloten de bergen te verlaten en richting Singaraja te gaan. Dat was een goede zet, want in de bergen bleef het regenen en aan de kust was het droog. Via oude koloniale huizen en een bezoek aan warenhuis Hardy's (die hadden zo'n vies toilet dat je het hok geeneens in wilde – nog te vies voor je varken) ging onze tocht door naar Lovina. Uiteindelijk zijn wij bij de Italiaan beland. Gelukkig, onze toilettaire redding!!!! Kraak schoon!!!! Ik werd door Joline en Isabelle verrast met een mooie sjaal. Nog voor mijn verjaardag. Travis had hier een verrukkelijke flirt met een Balinese baby! Van mij schrikken ze met mijn witte lijf. Maar hij heeft inmiddels een lekker bruin vel. Zeer vertrouwd voor de kleine.

Bij thuiskomst werden de verhalen van de verschillende groepen uitgewisseld. Edwin zag nog lichtgroen. Hij bleek heel erg zeeziek te zijn geweest en had een milieu overtreding begaan. Je mocht de vissen niet voeren.....helaas, een onvrijwillige actie! Edwin vertelde trouwens dat de kleuren onder water iets minder mooi waren, waarschijnlijk omdat er weinig zon was.

Na weer een dagje zonnen (gelukkig weer zon) aan het zwembad, zijn wij vanavond met de "bollenstrekters" in Lovina gaan eten bij de Thai. Weer heel lekker en gezellig. Wij hadden iedere keer in dat straatje een beetje vreemde mannetjes op motoren zien rondhangen. Type "glad". Na vanavond hebben wij het vermoeden dat het pooiers zijn. In de barretjes in het straatje waren vele "foute" oudere blanke mannen, met duidelijk "hoerige" Balinese vrouwen te vinden. Onze interpretatie is, dat de "gladde mannen" de handel bewaakten.

28 december 2007

Vandaag is onze laatste dag in Rangdu. Uiteindelijk is het toch nog omgevlogen. De eerste twee weken leken eeuwig te duren, de laatste week ging als een raket. Mede natuurlijk omdat het met zoveel mensen bij elkaar ook drukker was. Hoezeer wij hier ook hebben genoten, verlangen we toch ook weer naar huis. Fijn om Elvire en Thijs en Elfie weer te zien (en te knuffelen). Terwijl ik dit schrijf, vliegen er een paar kokosnoten uit een boom bij de burens. Er zit een mannetje metershoog in een palmboom. Hij klimt letterlijk als een aap in de boom. Ik had er wel over horen vertellen, maar het zelf aanschouwen is toch wel weer anders. Ik moet weer aan de bouwvakkers op hun blote voeten denken. Ook nu vouwen zijn voeten zich soepel om de boom. Ongelooflijk! Hij vouwt alleen zijn voeten en handen om de stam. Dus het is totaal anders dan "touw klimmen" bij ons. Dan klem je ook nog met je dijbenen. Dit alles levert weer leuke foto's op.

Travis is gisteren nog even bij een dokter geweest. Na onze vorige ervaring gaan we niet in de kliniek, maar bij hun buurman, een huisarts. Een werkelijk prima man. Vakkundig. En hij bleek zelf ook diabetes te hebben. Hij toonde Travis een grote pot Spirulina en adviseerde hem om dat ook te gaan slikken. Zelf gebruikte hij het 3 jaar en hoeft sinds een tijdje helemaal geen metformine meer te slikken (medicijn voor diabetes). Nou, het is altijd het proberen waard! Na een uitgebreid consult en medicijnen (Travis zijn ene oor zat dicht), was de rekening deze keer 5 euro (alles incl.)!

Daar kan je nog eens voor naar de dokter! Verder heb ik vandaag via het internet ingechecked in het vliegtuig. Dan kan je je boarding passes uitprinten. Heel handig! Vanavond hebben wij ter afscheid nog een rijsttafel gegeten. Morgen vertrekken wij in de loop van de ochtend richting het zuiden. Joline heeft meestal pech met boekingen in hotels, dus ze wil bijtijds aankomen i.v.m. eventuele verrassingen. Wij vinden het ook fijn om bijtijds weg te gaan. Op een reisdag heb ik toch geen rust meer in mijn billen – dan ben ik al in "reis modus".

29 december 2007

De tocht naar het zuiden verliep vlot. Na een gezellige lunch in een restaurant, halverwege (met prachtig uitzicht op de sawa's) gingen we naar Seminyak. Op zoek naar het hotel van de familie van Wijnen. In Kuta was het weer file. Dan besef ik mij weer hoe heerlijk het is geweest om niet de hele tijd in het toeristische zuiden te hebben gezeten. Wij hebben nog authentiek Balinees leven kunnen beleven. Uiteindelijk kwamen wij bij het prachtige hotel aan, alwaar Joline's voorspelling uitkwam. De kamers klopten niet. Door al hun gedoe met het regelen van goede kamers, besloten Travis en ik maar alvast naar het vliegveld te gaan.

Het personeel van Rangdu (4 man sterk met 2 auto's) zouden ons wegbrengen. Wij werden ruim geknuffeld door de achterblijvers en nagezwaaid door Edwin en Max. Het afscheid bij het vliegveld was hartverwarmend. Wat een fijne mensen zijn de Rangdu'ers toch! Ons laatste avontuur kan beginnen. De reis terug!

Om nog wat rupiahs op te maken besluiten we een hamburger bij de McDonalds te bestellen. Even wat anders dan rijst. Wat een grap. Er was alleen een soort McDrive loket. Er stond een bordje dat het 15 minuten zou duren voor je bestelling er was. Na de bestelling opgegeven te hebben, schoot er een mannetje weg. Inderdaad kwam hij na 15 minuten met onze bestelling terug (uit Denpassar? Of van een ander deel van het vliegveld?) Geweldig! Eigenlijk hou ik

niet van Fastfood en het geeft me een onbevredigd gevoel. Mijn verlangen naar boerenkool met worst neemt toe!

Beide vluchten verliepen uitstekend. Ook al hadden wij bij allebei wat vertraging, kwamen we de volgende dag een half uur eerder op Schiphol aan. Helaas.....deze keer hebben wij af en toe even gedoezeld, maar weer niet geslapen. Als ik de volgende keer zo ver ga vliegen neem ik (zeer tegen mijn gewoonte in) toch maar een slaappilletje of inslapertje mee.

Alles verloopt lekker vlot. De koffers komen snel, wij gaan als een aal door de douane en belanden tegenover de schuifdeuren in de koffiешop. Néé, niet zo een! Gewoon een kopje koffie verkeerd voor Travis en een warme chocolade voor mij. Daarna op zoek naar Elvire en Thijs. Wat een heerlijk weerzien. Thuis worden de cadeautjes opgezocht en verhalen uitgewisseld. Even twee uurtjes slapen en dan vanavond weer bijtijds naar bed.

De volgende avond (oudejaarsavond) houden wij de luiken niet open! Om 22.00 uur liggen wij plat. Zonder onze alerte aanwezigheid wordt het ook wel 2008. Na een “tot volgend jaar” vallen wij in een diepe slaap. De hond (zeer gestresst door de knallen buiten) ligt naast Travis zijn bed. Voor één keertje mag dat wel. Op 1 januari 2008 werden we om ongeveer 6 uur wakker. Voor het eerst sinds mijn prille kindertijd heb ik oud en nieuw gemist. Wat was het heerlijk om toe te geven aan onze slaap. De jetlag heeft ongeveer een week geduurd. Iedere keer zaten we als een paar sukkelige oude sokken om 9 uur op de bank te knikkebollen.

Epiloog

Wij hebben een ongelooflijk mooie reis gehad. Wij zijn bijzonder dankbaar dat wij deze kans hebben gekregen en hebben kunnen benutten. Ik kan iedereen aanraden om dit “paradijsje” eens te gaan bezoeken. Het is een kuuroord. De energie op het terrein in Rangdu is heel bijzonder. En Bali is een fascinerend eiland. Het is niet zo groot, maar er is ongelofelijk veel te beleven. Zeker als je niet in het toeristische zuiden blijft.

Door deze reis en door een tijd in zo'n andere cultuur te zijn geweest, kijken wij ook weer met verse ogen naar ons eigen leven. Wij genieten enorm van wat wij hier in Nederland voor onszelf gecreëerd hebben. Wij zijn dankbaar voor de mensen op ons pad en voor de vrijheid die wij hier ervaren. Verder hebben wij door de enorme ontspanning heel veel energie opgedaan. Wij zitten beiden weer vol energie! Maar, we beseffen ook hoe druk we het hier vaak hebben en maken nu bewustere keuzes over de invulling van ons leven.

En verrassend.....? In augustus 2008 gaan we weer camperen in europa. Wij zijn en blijven een stel zigeuners!

Wij hebben ongeveer 2000 foto's gemaakt. De afgelopen weken hebben we veel uren besteed aan het doorwerken van deze foto's. Van zo'n 750 stuks hebben wij een dia voorstelling gemaakt. Als je het leuk vind, ben je van harte welkom om ze eens te komen bekijken.

Willemijn en Travis Leedekerken